

més Periódico

→ molècules, anomenades metabòlits secundaris, que els serveixen per defensar-se, i que ens solen agradar: aromes, substàncies medicinals, etcètera», explica March. «Hi ha més biomassa silvestre comestible en un solar de Barcelona que a la mateixa superfície a Collserola», afegeix Talavera.

150 espècies profitables

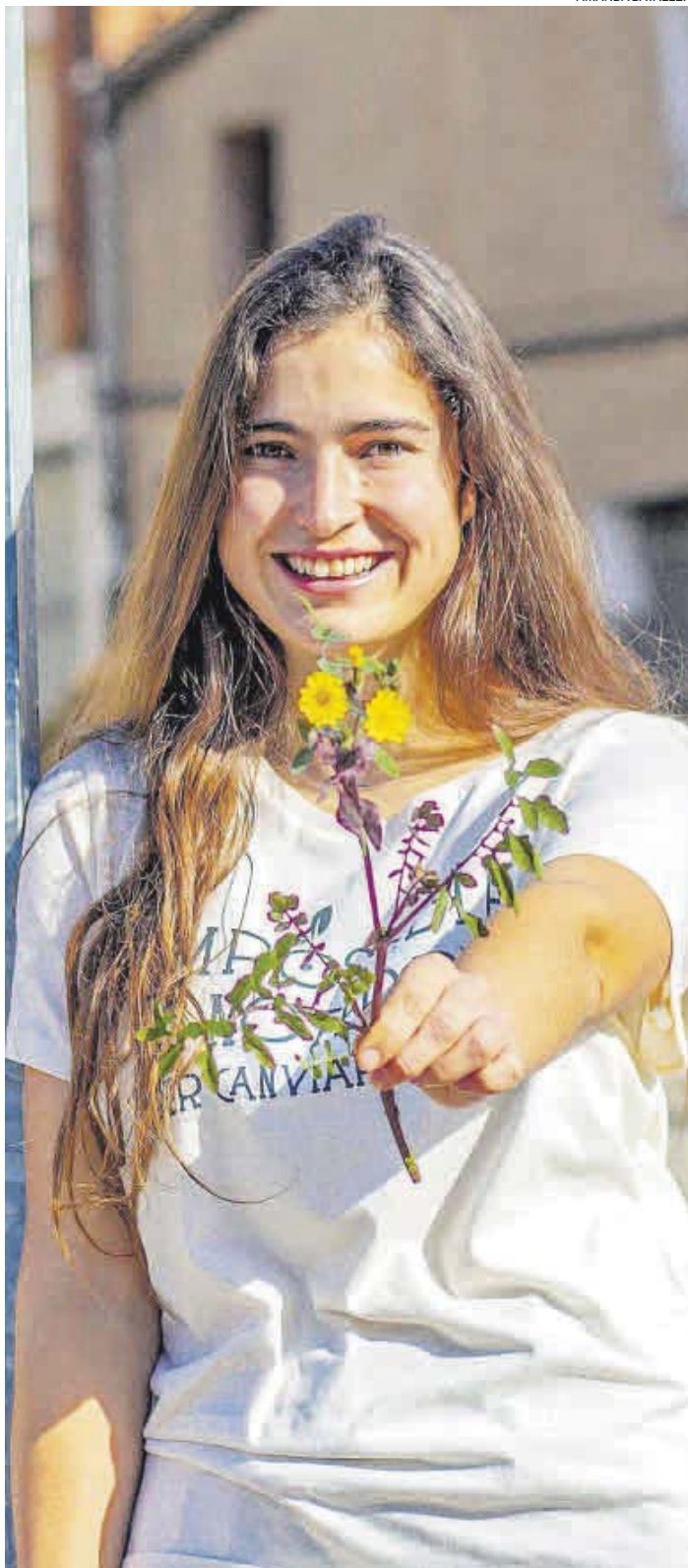
El col·lectiu que presideix, Eixarcolant, organitza sortides etnobotàniques en entorns urbans, sovint en companyia de persones grans que expliquen com aprofitaven les plantes en els seus temps. L'ortiga es pot menjar en truita o en pesto. Les fulles del blet blanc són com uns espínacs. Les de la rosella i lleusó es poden menjar en amanides.

«En un entorn rural, s'aprofitaven més de 150 espècies. A la ciutat, anar a buscar-les ja no forma part de la tasca quotidiana. Hem de ser conscients de com aprofitar el que tenim al territori», explica Talavera.

Activistes i taronges

Els moviments veïnals van ser pioners a canviar la visió de la naturalesa urbana. Cada any, entre el 2010 i el 2015, alguns veïns del barri de la Verneda van organitzar una taronjada resilient. «Al barri hi ha diversos llocs amb arbres [decoratius] de taronja amarga. Al gener o el febrer, ens reunim un matí, colliem fins a 200 quilos de fruita que s'haurien malgastat i elaboràvem melmelada en una plaça», recorda Ricard Álvarez, un dels implicats.

L'any passat, l'experiència va ressuscitar al barri de Sant Andreu. Allà, es va portar a terme una recollecció de taronges amargues organitzada per Espigoladors. Aquesta entitat opera habitualment al camp, on ha recuperat l'espigat: el costum de recollir els productes comestibles abandonats per incomplir criteris estètics o perquè el preu

AMANDA BATALLER

Jana Peters, del col·lectiu Eixarcolant, amb lleusó menut.

de venda no compensaria.

«Un espigat urbà trenca la dicotomia entre el camp i la ciutat, posa de manifest que també en aquesta última hi ha aliments, i valoritza el que d'una altra forma només es consideraria un residu», explica Anna Gras, d'Espigoladors.

Artistes i olives

Altres pioners a mirar la vegetació urbana de forma diferent han sigut els artistes. Des del 2017, Laura Palau s'ha presentat en diverses ciutats europees amb barret, alforja i un llarg pal, per collir olives d'oliveres plantades en rotondes, gasolineres o carreteres. El 2020, va produir 40 litres d'oli amb fruits collits a Castelló. D'aquests, va treure 88 pastilles de sabó.

«Volia visualitzar la quantitat de material que hi ha a la ciutat. L'oli es ven a molt baix preu a Espanya i moltes oliveres s'arrenquen i es converteixen en plantes decoratives. Em molesta, perquè haurien de considerar-se un patrimoni», explica l'artista.

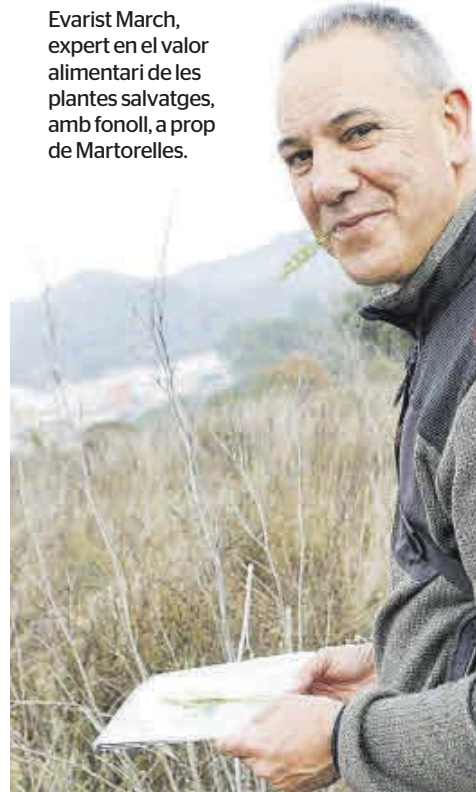
Sense conèixer aquesta actuació, l'associació barcelonina SomLaClau ha arribat a la mateixa conclusió. Habitualment, aquesta entitat recupera de les botigues el menjar que d'una altra forma es tiraria. Però la tardor passada van recórrer el Poble-sec i Montjuïc, recollint olives d'oliveres d'aquests barris. Després, les van posar en escabetx i, cap a final de mes, pretenen obrir els pots per veure'n el resultat.

Ecosistemes útils

La utilitat principal del verd urbà va més enllà del seu aprofitament. La seva presència atrau ocells, papallones, abelles, abellots i sírfids. Els ocells gafarrons mengen les llavors de la ravenissa blanca, que també alimenta l'eruga d'una papallona de la col.

Els insectes que freqüenten les males herbes també pollinit-

Evarist March, expert en el valor alimentari de les plantes salvatges, amb fonoll, a prop de Martorelles.

El jardiner Eduardo Barba, autor d'«Una flor en el asfalto», al costat d'una picardia.

HERBARI DE L'ASFALT

BOSSA DE PASTOR

Del Nil a l'Himàlaia, és una de les plantes més comunes del planeta. A la Xina és una menja. És protocarnívora: produeix un líquid que atrapa petits cucs i una altra microfauna, que es menja.

BARRETETS

S'ha menjat des de l'època romana fins avui (sobretot en restaurants d'alta cuina). Conté Omega 3. Botticelli la va incloure a l'«Adoració del nen Jesús pels Reis Mags».

CARD COMÚ

Actua de plaguicida natural a l'atraure gran quantitat de pugons. Aquests, al seu torn, actuen d'imam de marietes, larves de sírfids, vespes de l'ametller i altres insectes que es mengen els pugons, i actuen de fauna auxiliar.